

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO NORWEGII

Szymon Trzeciak

I SUM TiR/DZ

Gr. T2

Spis treści:

I. INFORMACJE OGÓLNE

1.	Wprowadzenie.....	4
1.1.	Dane statystyczne.....	4
1.2.	Dane gospodarcze.....	5
1.3.	Dane geograficzne, regiony administracyjne.....	6
2.	Warunki rozwoju turystyki w Norwegii, kultura, zabytki, atrakcje turystyczne.....	10
2.1.	Norweskie szlaki turystyczne.....	13

II. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO

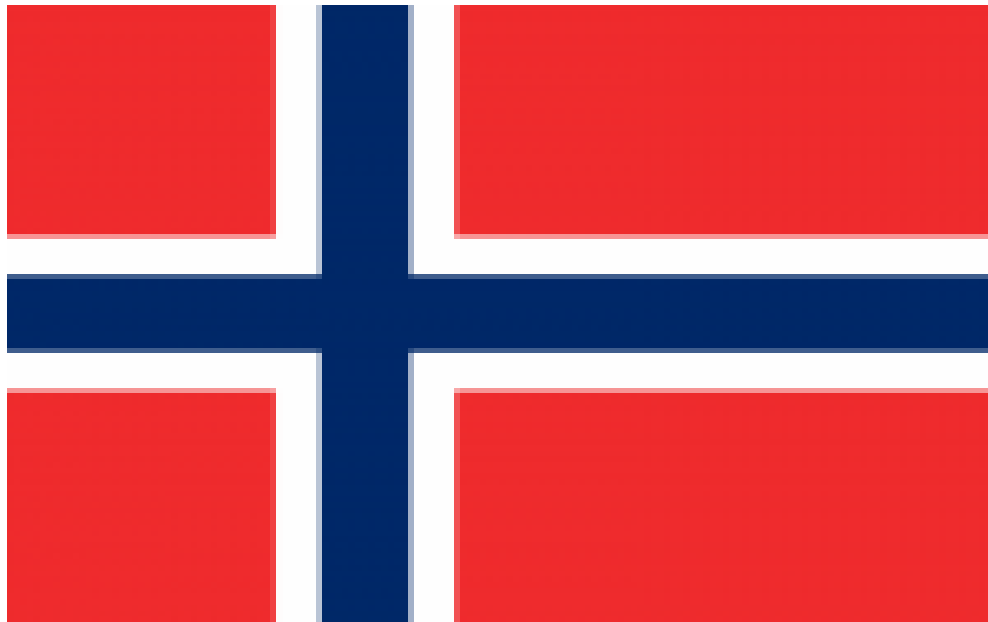
1.	Rynek recepcji turystycznej.....	14
1.1.	Wielkość przyjazdów do Norwegii.....	14
1.2.	Kraje emitujące turystów do Norwegii.....	15
1.3.	Dochody z Turystyki przyjazdowej w wybranych krajach Europy.....	16
1.4.	Cele przyjazdów turystów do Norwegii.....	16
1.5.	Najczęściej odwiedzane rejony Norwegii w 2005 r.....	17
2.	Rynek emisji turystycznej.....	18
2.1.	Liczba podróżujących Norwegów.....	18
2.2.	Najczęściej odwiedzane kraje przez Norwegów.....	19
2.3.	Charakterystyka wiekowa podróżujących Norwegów.....	20
2.4.	Podróże Norwegów wg płci w 2006 r.....	20
2.5.	Miesiące, w których Norwegowie podróżują.....	21
2.6.	Najchętniej wybierane zakwaterowanie podróżujących Norwegów.....	22
2.7.	Branża turystyczna w Norwegii.....	23
2.8.	Targi turystyczne w Norwegii.....	24

III. ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO I NORWEGII DLA POLSKI

1.	Liczba przyjazdów wybranych turystów europejskich z uwzględnieniem Norwegów.....	25
2.	Zakwaterowanie Norwegów w Polsce.....	26

IV. PODSUMOWANIE.....

Bibliografia, spis tabel, rycin i fotografii.....	29
--	-----------

Ryc.1 Flaga Norwegii

Ryc. 2 Godło Norwegii

Źródło: wikipedia.com (15-05-08)

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Wprowadzenie

Historia-Pierwsi ludzie na terenach obecnej Norwegii osiedlili się tu już w czasach prehistorii. Duży wpływ na to osiedlenie miało wycofanie się lodowca po ostatnim zlodowaceniu. Pierwsi Norwegowie osiedlali się w małych grupach i głównie zajmowali się myślistwem. Zajmowali się również swoistą sztuką, której przykłady można znaleźć praktycznie na całym obszarze współczesnej Norwegii. Kraj ten przyjął chrzest w 994 r. Można powiedzieć, że państwo to powstało na nowo w 1814 r. po przyjęciu nowej konstytucji i nie przyjęciu przekazania terytorium Norwegii pod panowanie Szwecji. Mimo tego wielokrotnie musiało walczyć o swoje przetrwanie i pozycję w Europie. Również gospodarka notowała szereg wahań: kryzys ekonomiczny, zerwanie rynku z Danią oraz ograniczenie eksportu drewna do Wielkiej Brytanii co powodowało bankructwo wielu przedsiębiorców. Historia Norwegii i Polski łączy się ponad tysiąc lat temu w okresie wprowadzania chrześcijaństwa na te tereny. Ta historia nigdy nie była konfliktowa, a patrząc w dzieje wielokroć sojusznicza. W czasach II Wojny Światowej Norwegia nie uniknęła okupacji hitlerowskiej. Po zakończeniu wojny w roku 1949, rzekła się neutralności i wstąpiła do NATO. Tereny Skandynawii są bogate w naturalne złoża energetyczne co zostało odpowiednio wykorzystane i zagospodarowane przez Norwegów. Co więcej, w sposób znaczący przyczyniło się do bardzo dynamicznego rozwoju tego państwa. Na ziemiach norweskich znajdują się liczne mogiły Polaków tam poległych w czasie wojny, a w czasach powojennych wzniesiono tam kilka pomników ku czci tych że Polaków.

1.1 Dane statystyczne

Królestwo Norwegii obejmuje zachodnie i północne części Półwyspu Skandynawskiego oraz północne terytoria archipelagu Jan Mayer i Svalbard, a na półkuli południowej również Wyspę Bouveta, Wyspę Piotra I oraz Ziemię Królowej Maud. Od wschodu Norwegia graniczy ze Szwecją, Finlandią i Rosją, a od strony północnej, zachodniej i południowej oblewają ją wody Morza Barentsa, Morza Norweskiego i Morza Północnego.

Nazwa: Norwegia. Uważa się, że nazwa „Norwegia” znaczy „Droga na Północ”.

Stolica: Oslo (548,617 mieszkańców w 2007)

Powierzchnia: 324,220 km² (bez Svalbardu i wysp Jan Mayen). Pod względem wielkości masywu lądowego Norwegia jest szóstym krajem w Europie.

Długość linii brzegowej: łącznie z fiordami i zatokami, przekracza 25.000 km (więcej niż linia brzegowa USA!)

Ludność: 4,681,134 (2007). Pod względem liczby mieszkańców Norwegia zajmuje 28 miejsce.

Gęstość zaludnienia: 14 osoby/km²

Ustrój: monarchia parlamentarna

Podział administracyjny: 19 okręgów (fylke) i miasto wydzielone Oslo; do Norweii należą archipelag Spitsbergen, wyspy Niedźwiedzia i Jan Mayen na Morzu Arktycznym oraz wyspy Bouveta i Piotra I w Arktyce

Język urzędowy: norweski (Bokmål i Nynorsk) oraz język saami w sześciu gminach Finnmarku.

Jednostka monetarna: 1 korona norweska = 100 ore

Grupy etniczno - rasowe: Norwegowie (96,6%), Duńczycy (0,4%), Szwedzi (0,3%), pozostali (2,7% gł. Finowie, Lapończycy)

Religie: luteranie (89%), katolicy (1%), pozostali (10%)

Przyrost naturalny: 0,88‰ (w 2006 r.)

Przeciętna dł. życia: mężczyźni 76 lat, kobiety 82 lat (2002)

Gł. miasta (liczba mieszk. w tys.): Oslo (500), Bergen (225), Trondheim (146), Stavanger (107), Kristiansand (71)

Ludność miejska: 74%

Struktura użytkowania ziemi: grunty orne 3%, lasy 27%, pozostałe 70%

Struktura zatrudnienia: rolnictwo 6%, przemysł 23%, usługi 71%

Święto narodowe: 17 maja - Dzień Konstytucji (1814 r.)

Granica: z Rosją, Finlandią i Szwecją

Produkt krajowy PKB: 165 mld USD

Źródło: <http://www.norwegofil.pl/O-Norwegii/Fakty/Dane-statystyczne.html> (18.05.08)

1.2 Dane gospodarcze

Norwegia to wysoce uprzemysłowiony i rozwinięty kraj, w którym gospodarka jest skierowana na eksport. Często wymieniana jest jako jedno z najbogatszych państw świata i zajmuje szczytowe miejsca w rankingach pod względem stopy życiowej, średniej długości życia, ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa i warunków mieszkaniowych. Posiada bogate złoża gazu ziemnego, ropy naftowej, wykorzystuje energię wodną, lasy i ryby oraz złoża surowców mineralnych. Należy wspomnieć, iż tylko Rosja i Arabia Saudyjska eksportują więcej ropy naftowej niż Norwegia (1/3 eksportu oraz silne uzależnienie od cen ropy na świecie).

Produkt krajowy na 1 mieszk.: 37 400 USD

Przyrost PKB: 3,0%

Eksport: 68,2 mld USD

Import: 37,3 mld USD

Inflacja: 1,3%

Bezrobocie: 3% (marzec 2007)

Źródło: <http://www.norwegofil.pl/O-Norwegii/Fakty/Dane-statystyczne.html> (18.05.08)

1.3 Dane geograficzne, regiony administracyjne

Ryc. 3 Mapa Norwegii

Źródło: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Norway-map.png> (18.05.08)

Ryc. 4 Podział Norwegii na regiony administracyjne

Źródło: <http://www.norwegofil.pl/O-Norwegii/Fakty/Podzial-administracyjny.html> (18.05.08)

Tab. 1. Regiony administracyjne Norwegii, stolice, ludność oraz charakterystyka regionów

<u>Region,</u> stolica, ludność	Opis
<u>Akershus</u> Oslo 467 000	Akershus to region otaczający Oslo i po stolicy nalicznie zaludniony region Norwegii (blisko 0,5 mln mieszkańców). Prawie co czwarty Norweg mieszka w Akershus lub Oslo. Nazwa Akershus pochodzi od zamku i fortecy Aker, obecnie będącej częścią Oslo. Aker w tłumaczeniu na Polski to po prostu „akr”.
<u>Aust-Agder</u> Arendal 102 200	Aust-Agder łącznie z sąsiednim Vest-Agder tworzą południowy region Norwegii, popularnie nazywany Sørlandet. Poprzez cały region biegnie wielka dolina Setesdalen. Aust-Agder oznacza „wschodni Agder”, a samo Agder można przetłumaczyć jako „krajina w części dochodząca do morza”
<u>Buskerud</u> Drammen 236 800	Dwie długie doliny Numedal i Hallingdal dominują w krajobrazie Buskerud, który jest prawie całkowicie pozbawiony kontaktu z morzem, poza wąskim przesmykiem na wschodzie. Nazwa pochodzi od majątku Buskerud „Biskupia polana”, gdzie mieszkał biskup Norwegii, a później zarządca podatkowy.
<u>Finnmark</u> Vadsø 74 000	Finnmark jest największym regionem Norwegii, leżącym na jej północnym krańcu. Został włączony do Norwegii dopiero w roku 1750 kiedy ustalono granice ze Szwecją, Finlandią i Rosją. W krajobrazie regionu dominują bezkresne pustkowia oraz długie fiordy. Nazwa Finnmark to w tłumaczeniu „Krajina Samów”, ludności pochodzenia ukro-fińskiego, która nadal licznie zamieszkuje te tereny. W Finnmarku odnaleziono najstarsze w Norwegii ślady osadnictwa z epoki kamienia.
<u>Hedmark</u> Hamar 187 100	Region Hedmark we wschodniej Norwegii znany jest z najdłuższej doliny Østerdalen (Wschodnia Dolina) i najdłuższej rzeki Norwegii – Glomma. Nazwa regionu wywodzi się od plemienia Heide zamieszkującego niegdyś bezkresne lasy na pograniczu za Szwecją, „heidr” w języku staronorweskim oznacza właśnie „dziki las”.
<u>Hordaland</u> Bergen 435 200	Hordaland leży w zachodniej części kraju popularnie nazywanej Vestlandet. Dwie trzecie ludności regionu mieszka w Bergen, drugim co do wielkości mieście Norwegii. Krajobraz Hordalandu ukształtowany jest głównie przez długi Hardangerfjord i niezliczone wysepki rozsiane po skalistym wybrzeżu. Nazwa regionu pochodzi od plemienia Hordar, i ma przypuszczalnie celtyckie pochodzenie.
<u>Møre og Romsdal</u> Molde 243 200	Region leży w północnej części Vestlandet. Wybrzeże Møre og Romsdal jest bardzo urozmaicone, w krajobrazie dominują fiordy i góry. Znajduje się tu malownicza dolina Romsdalen, ze słynną Droga Trolli oraz Geirangerfjord uchodzący za najbardziej malowniczy fiord Norwegii. Pierwsza część nazwy Møre og Romsdal pochodzi przypuszczalnie od „mare” (morze), druga od doliny Romsdalen, którą do morza spływa rzeka Rauma.
<u>Nordland</u> Bodø 239 100	Nordland jest zdecydowanie najdłuższym regionem Norwegii, rozciąga się bowiem na długości ponad 600 km, przy czym najwęższy fragment między oceanem, a granicą Szwedzką liczy jedynie ok. 10 km. Większa część Nordlandu mieści się za kołem podbiegunowym. Poszarpana linia brzegowa, dziesiątki tysięcy wysepek tworzą charakterystyczny krajobraz regionu. Do tego dochodzi lodowiec Svartisen oraz malownicze grupy wysp Lofoty i Vesterålen. Nazwa Nordland „Kraj Północy” określała niegdyś całą północną część kraju.
<u>Nord-Trøndelag</u> Steinkjer 127 100	Północna część Trøndelagu, w centralnej Norwegii. Wybrzeże jak w całej praktycznie Norwegii urozmaicone jest tu fiordami i wysepkami. Region jest kolebką norweskiej państwowości, w katedrze Nidaros w Trondheim odbywają się koronacje monarchów Norwegii. Nazwa oznacza „region pod władaniem ludu Trønder”. Lud ten jeszcze przed epoką wikingów stworzył na tych terenach załazek państwa.

<u>Oppland</u> Lillehammer 182 700	Południe Opplandu podobnie jak graniczący z nim Hedmark i Trøndelag jest regionem rolniczym. Na górzystej północy znajdują się góry Rondane, Dovre oraz wschodni skraj gór Jotunheimen. Wśród wielu dolin regionu najdłuższą jest Gudbrandsdalen, gdzie nad brzegami jeziora Mjøsa (największego w Norwegii) znajduje się Lillehammer. Nazwa Oppland oznacza „Kraj wyżyny”, odróżniając region od niżej położonych okolic Oslo.
<u>Oslo</u> Oslo 507 500	Stolica Norwegii leży nad Oslofjordem. Po pożarze w 1624 r. miasto odbudowano i nadano mu nazwę Christiania na cześć duńskiego władcy. Pisownię zmieniono później na Kristiania, aż w 1925 r. miasto wróciło do dawnej nazwy. Pierwsza sylaba pochodzić może od „ås” – Bóg (w staronorweskim), druga oznacza „otwartą przestrzeń”.
<u>Rogaland</u> Stavanger 373 200	Rogaland leży w południowo-zachodniej części kraju. Południowa jego część – Jæren, należy do najbardziej żyznych obszarów Norwegii (a takich jest bardzo niewiele, raptem 3% powierzchni kraju). Za wschód od Jæren rozciągają się jałowe góry. Nazwa Rogaland pochodzi od plemienia Ryger zamieszkującego te tereny jeszcze przed wikingami.
<u>Sogn og Fjordane</u> Leikanger 107 600	Sogn og Fjordane leży w centralnej części Vestlandet. Drugi człon nazwy odnosi się do fiordów, których w tym regionie jest wiele, a pierwszy człon do najdłuższego na świecie Sognefjordu (205 km długości) przecinającego region na dwie połowy. Nazwa Sogn może mieć jakiś związek z prądami morskimi. W regionie znajduje się również największy lodowiec w Europie, Jostedalbreen oraz najwyższy szczyt Norwegii, Galdhopiggen leżący w górach Jotunheimen.
<u>Sør-Trøndelag</u> Trondheim 262 900	Region leży w południowej części Trøndelagu i obejmuje tereny wokół Trondheimfjordu. Dwie długie doliny rozciągają się na południe, Gauldalen prowadzi do Hedmark, a Orkdalen do regionu Oppland. Ponad połowa mieszkańców regionu mieszka w Trondheim (siedziba ludu Trønder – patrz Nord-Trøndelag) trzecim co do wielkości mieście Norwegii.
<u>Telemark</u> Skien 165 000	Region rozpościera się od nizinnych wybrzeży Skageraku na południu, po górski płaskowyż Hardangervidda na północy. Pomiędzy tymi skrajnościami znaleźć można liczne doliny ozdobione jeziorami i lasami. Nazwa regionu pochodzi od plemienia Teler zamieszkującego te ziemie jeszcze przed epoką wikingów. Do roku 1919 nadbrzeżna część Telemarku nosiła nazwę Grenland.
<u>Troms</u> Tromsø 151 200	Długie fiordy, głębokie doliny, wysokie góry w połączeniu z wyspami rozszanymi wzdłuż wybrzeża tworzą krajobraz regionu Troms. Dawna granica władania królów i jarłów Norwegii kończyła się na północnej granicy regionu. Jedna trzecia ludności mieszka w Tromsø, głównym porcie północnej Norwegii (końcówka „ø” w duńskim i „øy” w norweskim oznacza wyspę). Pochodzenie nazwy regionu nie jest pewne.
<u>Vest-Agder</u> Kristiansand 155 700	Vest-Agder, czyli “zachodni Agder” według średniowiecznego, islandzkiego historyka Snorriego Sturlassona był rządzony przez lokalnych władców jeszcze przed powstaniem królestwa Norwegii w 872 r. Połowa ludności mieszka w Kristiansand, jednym z głównych portów dla przepraw promowych do Danii i Anglii. Kristiansand swoją nazwę wzięło od duńskiego króla, który ufundował miasto w roku 1600.
<u>Vestfold</u> Tønsberg 212 800	Przed setkami lat Oslofjord nazywano “Fold” co oznacza “otwarte morze”. Vestfold oznacza więc “ziemie na zachód od Foldu”. Vestfold jest po Oslo najmniejszym regionem Norwegii. Wyróżnia go praktyczny brak gór, fiordy na wybrzeżu są wyjątkowo krótkie, a wyspy nieliczne i małe. W zamian za to Vestfold ma wyjątkowo bogatą historię.
<u>Østfold</u> Sarpsborg 248 200	Østfold oznacza “ziemie na zachód od Foldu” (patrz Vestfold). Region położony jest między Oslofjordem, a granicą ze Szwecją i wyróżnia się żyznymi ziemiami i łagodnymi, zalesionymi wzgórzami. Glomma, najdłuższa rzeka Norwegii płynie przez Østfold i wpada do tu do morza. W regionie odnaleziono znaki osadnictwa z epoki kamienia.

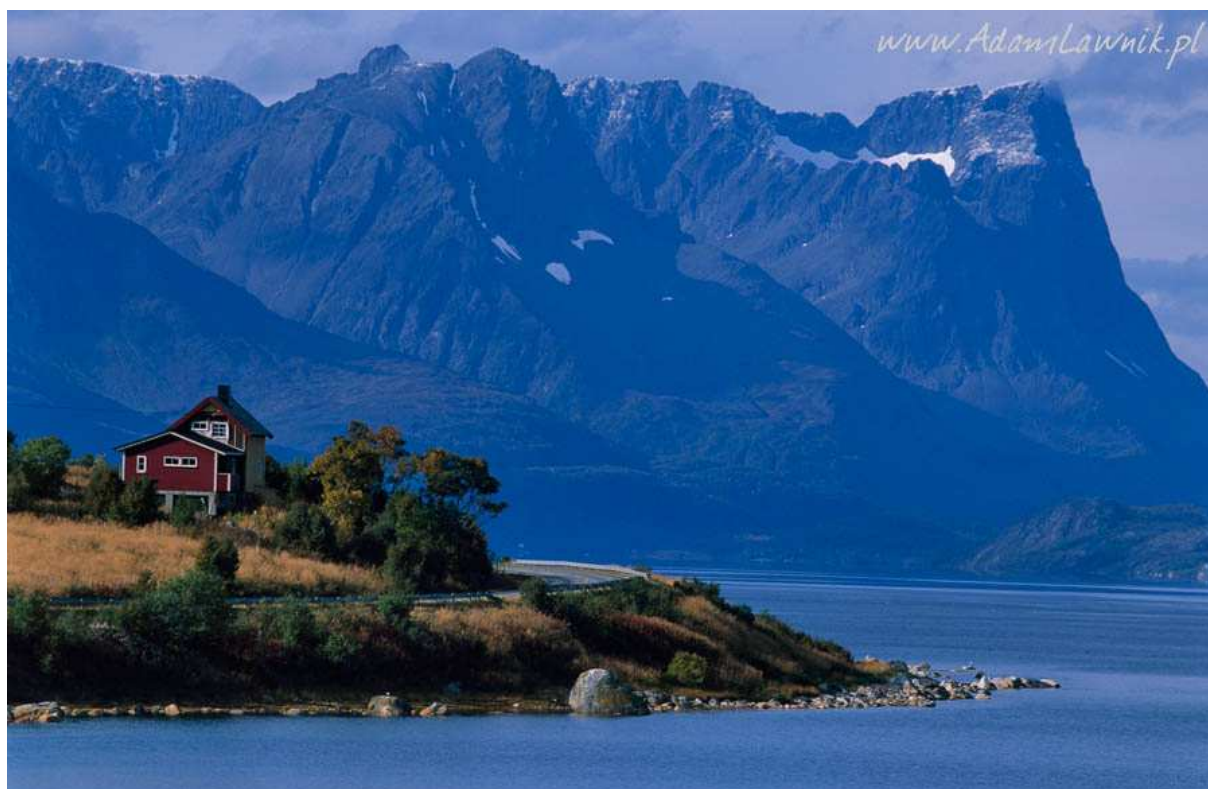
Źródło: <http://www.norwegofil.pl/O-Norwegii/Fakty/Podzial-administracyjny.html> (18.05.08)

2. Warunki rozwoju turystyki w Norwegii, kultura, zabytki, atrakcje turystyczne

Norwegia to bardzo piękny kraj z wieloma cudownymi zabytkami oraz piękną naturą. Kraj niesamowicie zróżnicowany pod względem krajobrazowym co czyni go trudnym do opisanie w kilku słowach, kraj z przepiękną i wielce niejednorodną linią brzegową. Norwegia to nie tylko fiordy, wodospady i lodowce. Nie będą mieli powodów do narzekań również Ci, którzy cenią sobie zwiedzanie oraz kontakt z szeroko pojętą cywilizacją. Życie kulturalne toczy się przede wszystkim w dużych miastach. Ośrodki takie jak Oslo, Trondheim, Stavanger, Bodø czy Narvik dają pod tym względem wiele możliwości. Setki galerii, muzeów, wernisaży. Pokazy mody najbardziej awangardowych projektantów, koncerty gwiazd, premiery filmowe i teatralne. Okazałe centra handlowe sprawiają, iż po zakupy przybywa tu coraz większa rzesza turystów. Niestety raczej tych zamożnych, gdyż Norwegia należy do najdroższych krajów europejskich. Dużą atrakcją są także regionalne święta i festiwale (z reguły w miasteczkach nadmorskich, powiązane z Dniami Morza, Świętem Łososia lub Dorsza), które zaznajamiają turystów z lokalnymi tradycjami, wciągając ich przy tym do wesołej, hucznej zabawy. Zabytki i atrakcje turystyczne rozsiane są nierównomiernie po całym kraju, chociaż południowo-środkowa część Norwegii obfituje w nie najbardziej. Kilka z nich jest szczególnie cennych i wpisanych zostało na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO (np. nabrzeże Bryggen w Bergen, miasteczko Roros, malowidła skalne w Alcie). W wielu miejscach natkniemy się na szczególnie atrakcyjne pozostałości epoki wikingów ruiny osad, skanseny, zabytkowe wykopaliska archeologiczne. Bez trudu znajdziemy także firmy specjalizujące się w nurkowych wyprawach na wraki męźnych wojowników¹.

¹ <http://www.wyprawynaryby.pl/norwegia.html> (18.05.08)

Dla lepszego zobrazowania piękna Norwegii postanowiłem przedstawić kilka zdjęć:

Fot. 1 Piękno fiordów (<http://www.adamlawnik.pl/zdjecie.php?id=0709-01426P&kat=16>) (18.05.08)

Fot. 2 Trondheim (<http://www.adamlawnik.pl/zdjecie.php?id=0307-01826P&kat=16>) (18.05.08)

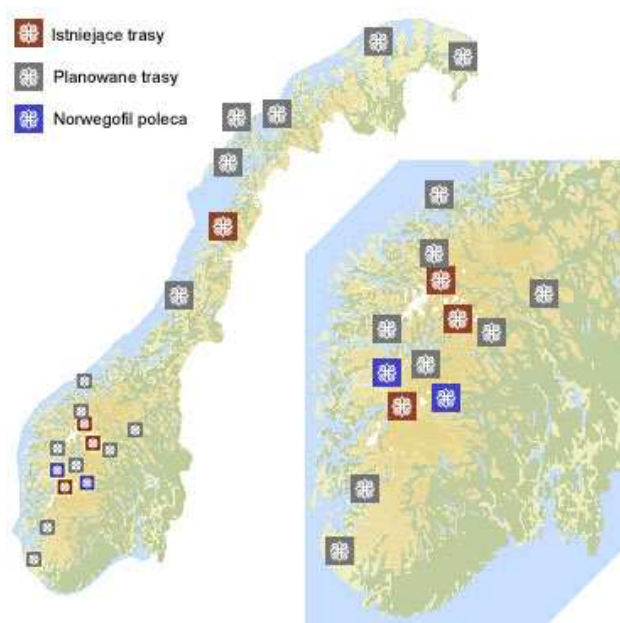
Fot. 3 Zorza polarna w Norwegii (<http://www.tos.astrowww.pl>) (18.05.08)

Fot. 4 Zorza na dalekiej północy (http://www.zakow.com/~kvson/marta/zorze_polarne.html) (18.05.08)

2.1 Norweskie szlaki turystyczne

Norweskie Narodowe Szlaki Turystyczne to specjalny projekt, który ma na celu popularyzację szczególnie malowniczych i ciekawych turystycznie tras w Norwegii. Docelowo ma obejmować 18 tras liczących łącznie około 1660 kilometrów, wśród nich popularne szlaki, jak choćby droga przez Hardangerviddę czy góry Jotunheimen oraz trasy nieco mniej znane, a równie ciekawe i warte zwiedzenia. Program Norweskie Narodowe Szlaki Turystyczne nie zakłada budowy nowych dróg, a raczej oznakowanie i promocję rozmieszczonych wokół nich atrakcji turystycznych. Brzmi to może niepozornie, ale Norwegowie zabrali się do tego projektu z właściwą sobie starannością. Uczestniczy w nim kilkadziesiąt organizacji, ponad 80 gmin, zaangażował się również Storting (Norweski parlament). Do chwili obecnej opracowane zostały 4 szlaki, pozostałych 14 gotowych ma być do roku 2015. Jeżdżąc po Norwegii łatwo jest rozpoznać trasy należące do programu, wszystkie bowiem są oznaczone symbolem [znak]. Przy takich trasach znaleźć można starannie przygotowane tablice informujące o okolicznych atrakcjach. Punktach widokowych, szlakach turystycznych, wodospadach etc. Mając taką informację możemy pozostawić samochód czy rower przy drodze i wybrać się na małą wycieczkę oznakowanym szlakiem. Dodatkowe informacje znajdziemy również w punktach obsługi turystycznej, na campingach i w hotelach².

Ryc. 5 Norweskie narodowe szlaki turystyczne

² <http://www.norwegofil.pl/turystyka/trasy-turystyczne/norweskie-narodowe-szlaki-turystyczne.html>(18.05.08)

II. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO

1. Rynek recepcji turystycznej

Jak podają eksperci UNWTO, średni wzrost liczby podróży na świecie w roku 2006 wyniósł 4,5%, z czego w Europie 3,9%. Największy wzrost podróży zanotowała Europa Północna o 6,6% oraz basen Morza Śródziemnego 4,2%. Najmniejszy wzrost bo o około 1% zanotowały kraje Europy Środkowej i Wschodniej.

1.1 Wielkość przyjazdów do Norwegii

Tab. 2 Przyjazdy turystów zagranicznych w wybranych krajach Europy (w tys.)

<i>Kraj</i>	<i>Przyjazdy w tys.</i>			<i>Zmiany w %</i>	
	2000	2005	2006	05/04	06/05
Francja	77190	75908	79083	1,0	4,2
Hiszpania	47898	55914	58190	6,6	4,1
Polska	17400	15200	15670	6,4	3,1
W. Brytania	23212	28039	30654	9,2	9,3
<u>Norwegia</u>	<u>3104</u>	<u>3824</u>	<u>3945</u>	<u>5,4</u>	<u>3,2</u>
Belgia	6457	6747	6994	0,6	3,7
Włochy	41181	36513	41058	-1,5	12,4
Szwecja	2746	3133	3270	4,3	4,4
Finlandia	2714	3140	3375	10,6	7,5
Czechy	4773	6336	6435	4,5	1,6
Cypr	2686	2470	2401	5,2	-2,8
Portugalia	12097	10612	11282	-0,3	6,3

Źródło: <http://www.intur.com.pl> (18.05.08)

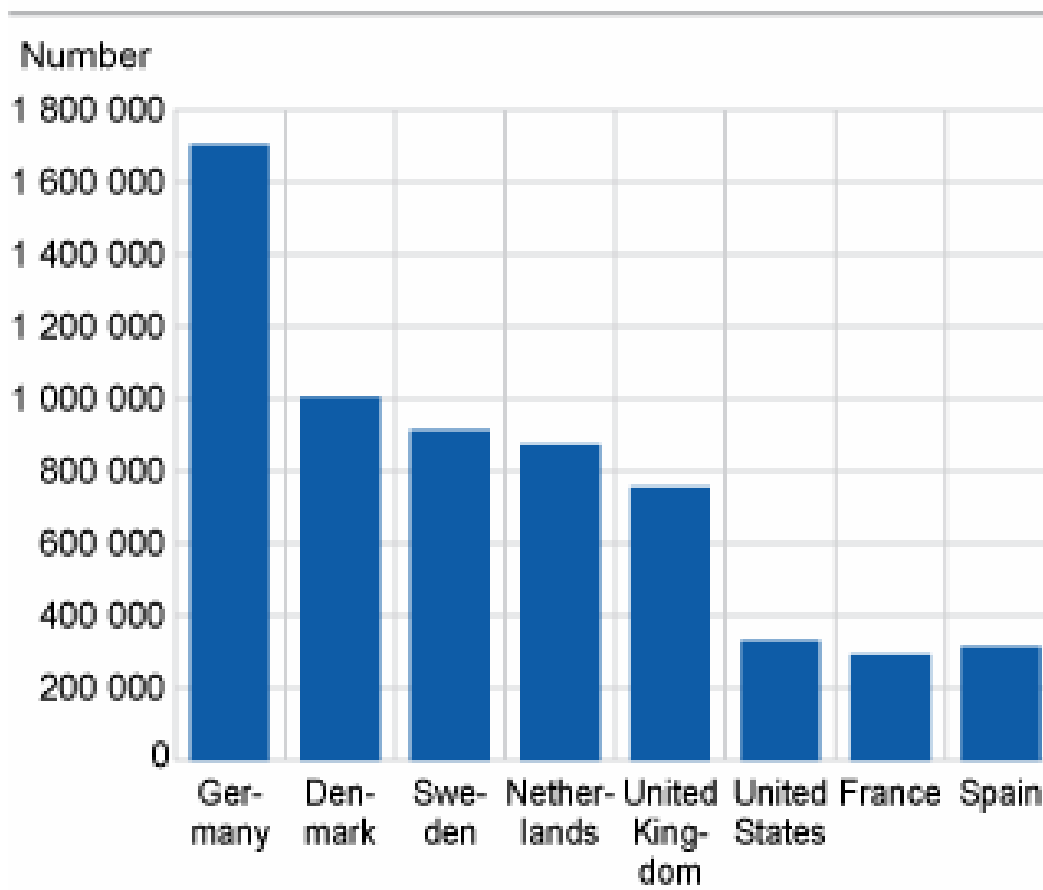
Jak widać w powyższej tabeli, najchętniej odwiedzanym krajem Europejskim od wielu lat jest Francja, która wyprzedza drugą po sobie Hiszpanię o ponad 20 mln. turystów w roku 2006. Jeżeli chodzi o opisywaną przeze mnie Norwegię to liczba odwiedzających nie jest zaskakująco duża. W roku 2006 ukształtowała się na poziomie 3945 tys. turystów co stanowi znikomy ułamek liczby turystów odwiedzających np. Francję. Jednak liczba odwiedzających rośnie, a zmiany procentowe wykazują trend dodatni. W tabeli nr 2 specjalnie umieściłem taki

schemat krajów z różnych regionów Europy, gdyż chciałem pokazać jak wygląda rynek turystyczny na naszym kontynencie, ale nie tylko przez pryzmat gigantów turystyki. Jeżeli chodzi zaś o Norwegię to ten kraj nie posiada ciepłych i leniwych plaż i mimo pięknych walorów krajobrazowych, nie jest w stanie zachęcić dużej liczby turystów.

1.2. Kraje emitujące turystów do Norwegii

Do Norwegii najczęściej podróżują w celach wypoczynkowych turyści z sąsiednich krajów takich jak Szwecja, Niemcy czy Dania. Turyści z pozostałych krajów europejskich również są zainteresowani opisywaną Norwegia, co więcej-również Japończycy odwiedzają Półwysep Skandynawski. Poniższa tabela obrazuje liczbę turystów.

Ryc. 6 Kraje emisji turystów do Norwegii w 2007 roku

Źródło: Statistic Norway, <http://www.ssb.no>(18.05.08)

1.3. Dochody z Turystyki przyjazdowej w wybranych krajach Europy

Tab.3 Dochody z Turystyki przyjazdowej w wybranych krajach Europy

<i>Kraj</i>	<i>Wpływy w mln USD</i>			<i>Zmiany w %</i>	
	2000	2005	2006	05/04	06/05
Francja	30757	44018	46342	-2,8	4,3
Hiszpania	29968	47970	51115	6,0	5,6
Polska	5677	6274	7239	-4,9	10,7
W. Brytania	21857	30675	33695	9,5	8,5
<u>Norwegia</u>	<u>2163</u>	<u>3495</u>	<u>3760</u>	<u>6,5</u>	<u>7,1</u>
Belgia	6592	9868	10226	6,9	2,7
Włochy	27493	35398	38129	-0,7	6,7
Szwecja	4064	7405	9081	21,5	21,1
Finlandia	1411	2186	2374	5,3	7,6
Czechy	2973	4668	5007	4,3	1,1
Cypr	1941	2331	2400	2,5	1,8
Portugalia	5243	7712	8349	0,1	7,3

Źródło: <http://www.intur.com.pl> (18.05.08)

Już od kilku lat największe wpływy z turystyki notują Francja i Hiszpania (powyżej 40 mln. USD). Omawiana Norwegia notuje wzrosty dochodów z działalności turystycznej i w 2006 roku osiągnęła 3760 mln. USD. Również zmiany procentowe są dodatnie co wróży dalszy rozwój tego kraju pod względem zarobków z turystyki.

1.4. Cele przyjazdów turystów do Norwegii

Jak już wspomniałem we wstępie, Norwegia to kraj północny o wielu ciekawych atrakcjach naturalnych. Głównie te atrakcje czyli: naturalne środowisko oraz przyroda, zachęcają turystów do odwiedzania omawianego kraju. Również specyficzny klimat oraz pogoda wpływają zachęcająco na ruch turystyczny. Istnieją również inne czynniki takie jak: atrakcje turystyczne, architektura, historia oraz turystyka kwalifikowana.

Tab. 4 Główne cele przyjazdów turystów do Norwegii w 2006 roku

<i>Cel przyjazdu</i>	<i>Ocena procentowa</i>
Przyroda oraz naturalne środowisko	71%
Klimat oraz pogoda	50%
Atrakcje turystyczne	45%
Ludzie	39%
Architektura	39%
Język, kultura	30%
Historia	38%
Turystyka kwalifikowana	39%
Kulinaria	31%

Źródło: Guest Survey 2006

1.5. Najczęściej odwiedzane rejony Norwegii w 2005 r.

Najczęściej odwiedzanymi regionami w Norwegii są tereny:

- Oslo czyli stolicy państwa i wiąże się to niewątpliwie z koncentracją w tym rejonie ośrodków przemysłowych oraz jest to centrum turystyki biznesowej
- East-Norway, ponieważ jest to region najbogatszy w atrakcje naturalne (fiordy oraz grzbiety górskie)

Tab. 5 Najczęściej odwiedzane rejony Norwegii w 2005 r

Region Turystyczny	Liczba turystów w tys.
East-Norway	3495
South-Norway	584
Trøndelag	386
Northen-Norway	836
Fjord-Norway	2147

Źródło: Analiza własna na podstawie SSB (Statistic Norway) (18.05.08)

2. Rynek emisji turystycznej

2.1. Liczba podróżujących Norwegów

Liczba podróżujących Norwegów na przełomie lat 2000 do 2005 jest prawie stała i waha się w obrębie około 2,5 mln rocznie. Poniższa tabela ilustruje krajowe i zagraniczne wycieczki.

Tab. 6 Liczba podróży krajowych i zagranicznych (w tys.)

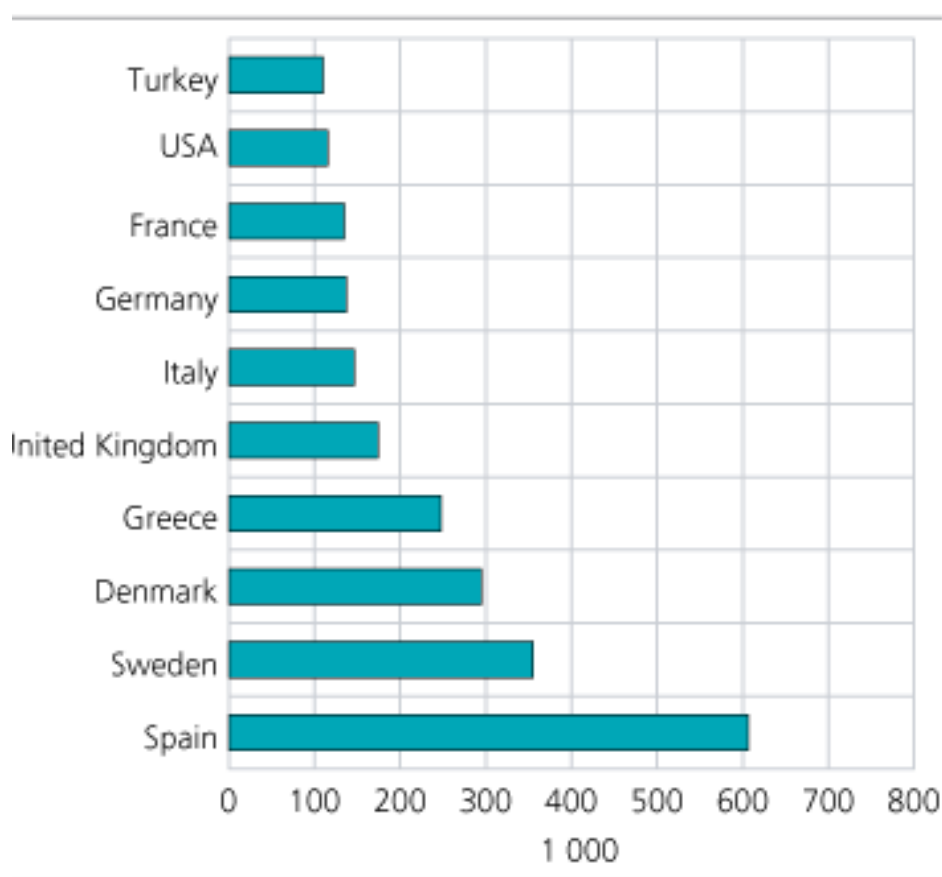
<i>Liczba podróżujących</i>	<i>Rok</i>					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Krajowe	925	889	759	889	752	702
Zagraniczne	1038	1047	1075	1040	1092	1168
Krajowe i zagraniczne	557	632	692	709	734	744
Łącznie	2525	2568	2527	2639	2577	2615

Źródło: http://www.ssb.no/english/subjects/00/02/20/ferie_en/tab-2006-06-26-01-en.html(18.05.08)

2.2. Najczęściej odwiedzane kraje przez Norwegów

Jak już wiadomo, Norwegowie to zamożna społeczność o wysokim PKB oraz dochodzie na jednego mieszkańca w ciągu roku. To czyni ich skłonny do podróży nie tylko w obrębie naszego kontynentu ale także do USA czy Turcji. Najbardziej jednak upodobanym krajem Norwegów w 2006 r. stała się Hiszpania (prawdopodobnie z powodu klimatu). Druga w kolejności jest sąsiednia Szwecja i Dania, a następnie kolejny południowy kraj jakim jest Grecja. Poniższa rycina obrazuje upodobania Norwegów w podróżach.

Ryc. 7 Najczęściej odwiedzane państwa przez Norwegów w 2006 r. (w tyś.)

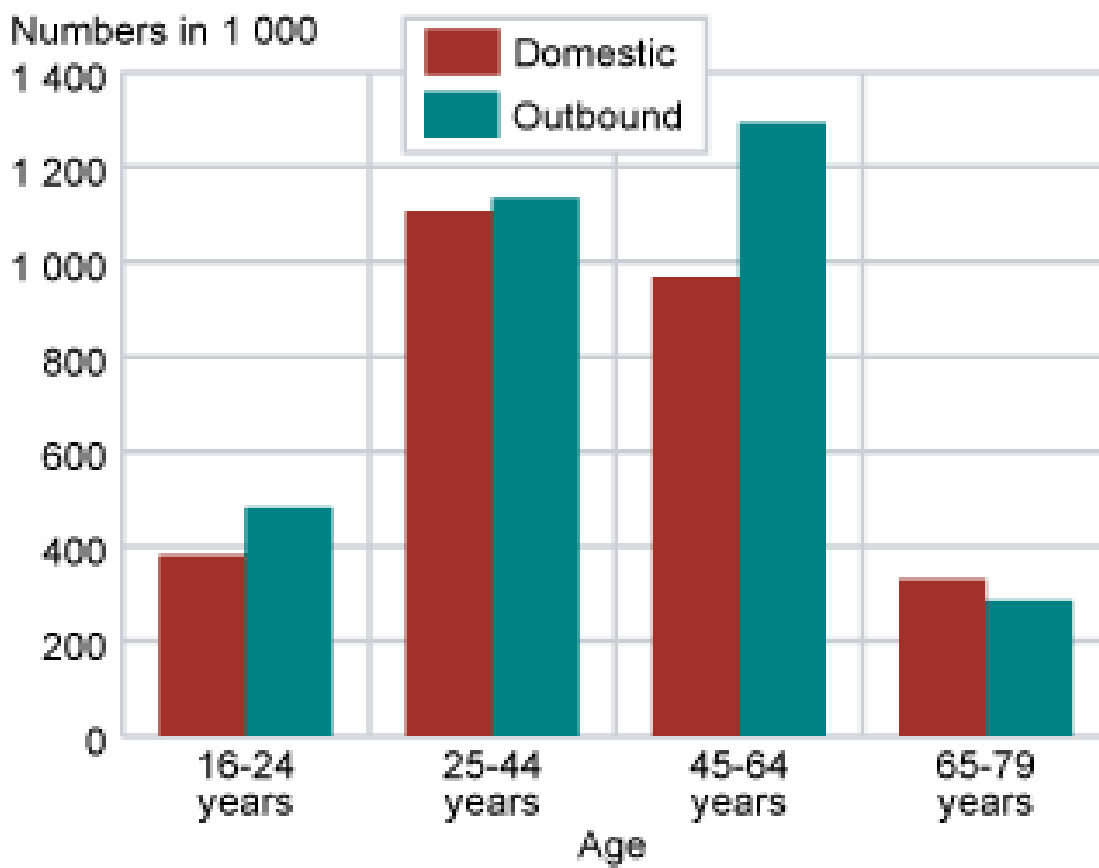

Źródło: http://www.ssb.no/english/subjects/10/11/reiseliv_en/ (18.05.08)

2.3 . Charakterystyka wiekowa podróżujących Norwegów

Najwięcej podróżujących Norwegów zawiera się w grupie wiekowej pomiędzy 25 a 64 rokiem życia z przewagą na wiek bardziej dojrzały. Spowodowane jest to większą stabilizacją finansową i modą na aktywne życie i podróżowanie po 40-stce. Dużą rolę w tych podróżach odgrywa „bogaty portfel” i świadczenia socjalne dla osób starszych w Norwegii.

Ryc. 8 Charakterystyka wiekowa podróżujących Norwegów w 2006 r.

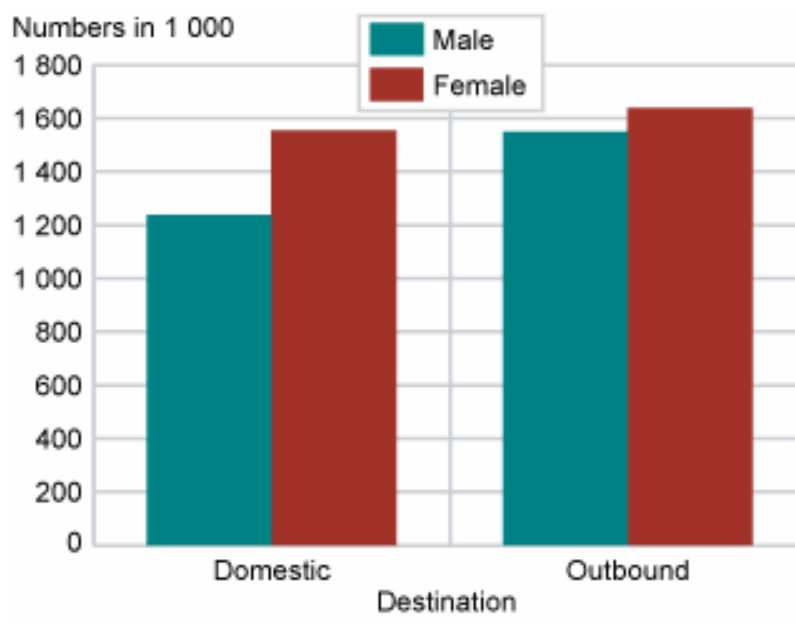

Źródło: Holiday survey, Statistic Norway (<http://www.ssb.no>) (18.05.08)

2.4. Podróże Norwegów wg płci w 2006 r.

Zauważalna jest różnica w związku z podróżami Norwegów jeżeli chodzi o płeć. W 2006 r. więcej podróży zarówno wewnątrz krajowych jak i zagranicznych dokonały kobiety. Poniższa rycina obrazuje proporcje podróży mężczyzn i kobiet.

Ryc. 9 Liczba podróżujących Norwegów wg płci

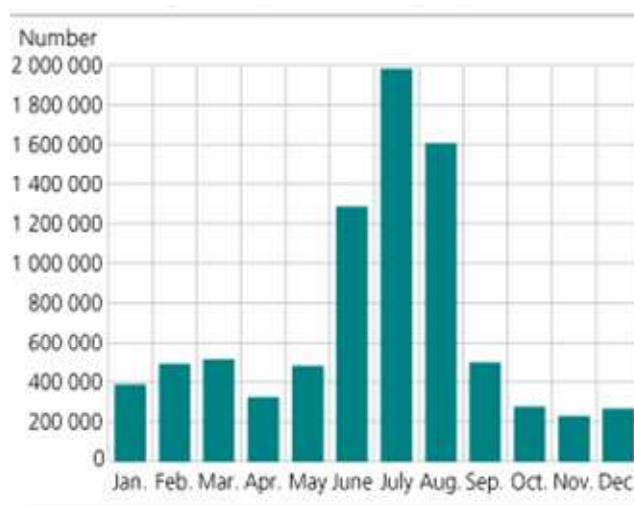

Źródło: http://www.ssb.no/english/subjects/10/11/reiseliv_en/(18.05.08)

2.5. Miesiące, w których Norwegowie podróżują

Norwegowie jak większość społeczności turystycznej podróżują przez cały rok jednakże zauważalny jest wzrost liczby podróży w okresie letnim. Tyczy się to głównie miesiące: czerwca, lipca i sierpnia. Wówczas liczba tych podróży wzrasta dwu ,a nawet trzykrotnie w porównaniu do pozostałych miesięcy. Sezon letni sprzyja wypoczynkowi zarówno krajowemu jak i zagranicznemu.

Ryc. 10 Najchętniej wybierane miesiące podróży przez Norwegów

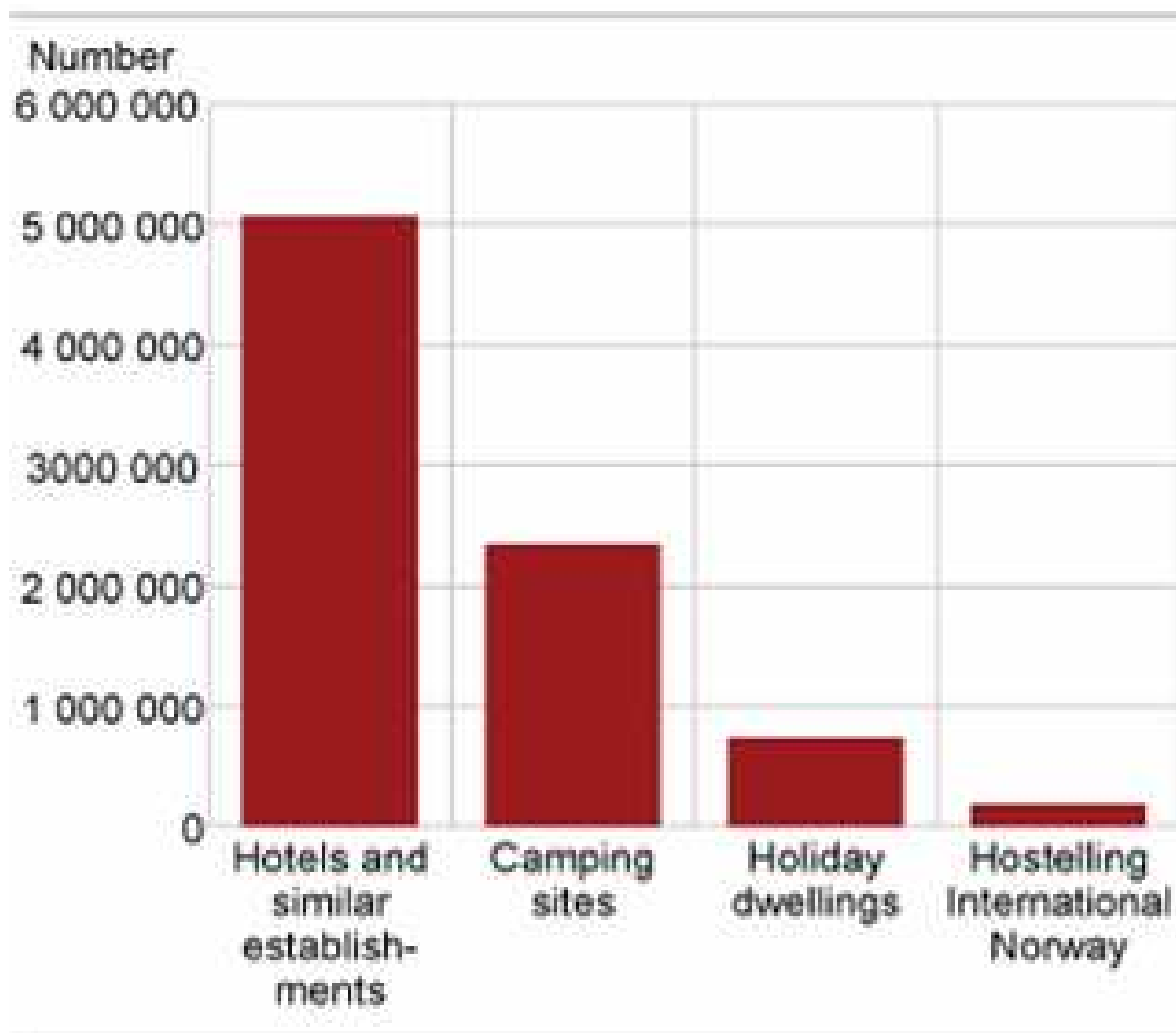

Źródło: http://www.ssb.no/english/subjects/10/11/reiseliv_en/(18.05.08)

2.6. Najchętniej wybierane zakwaterowanie podróżujących Norwegów

Norwegowie, jak zresztą większa część populacji podróżującej, najchętniej wybiera zakwaterowanie hotelowe. Niewątpliwie wiąże się to z wiekiem i zamożnością osób podróżujących. Dodatkowo można zauważyć, że przewaga Hotelowych zakwaterowań jest dwa razy większa od następnego kryterium jakim jest Camping.

Ryc. 11 Zakwaterowanie Norwegów

Źródło: http://www.ssb.no/english/subjects/10/11/reiseliv_en/ (18.05.08)

2.7. Branża turystyczna w Norwegii

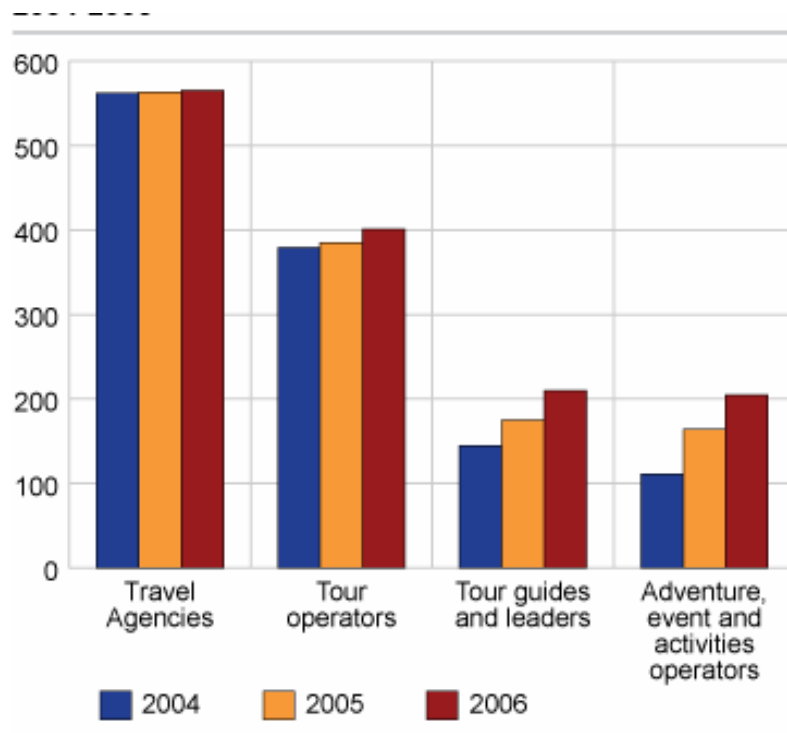
Tab. 7 Liczba organizacji turystycznych oraz zatrudnieni ludzie

<i>Rodzaj przedsiębiorstwa</i>	<i>Liczba instytucji</i>			<i>Liczba zatrudnionych</i>		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Agencje podróży	562	563	565	3692	3603	3511
Biuro podróży	134	136	138	452	434	450
Tour-operatorzy	379	385	401	1365	1343	1333
Przewodnicy	145	175	210	165	177	197
T.O. turystyki kwalifikowanej	111	164	205	216	248	269
T.O. powiązani z aktywnością turystyczną	56	89	126	40	57	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statistic Norway(18.05.08)

Dla lepszego zobrazowania ilości instytucji zajmujących się organizacją turystyki oraz wypoczynku w Norwegii na przełomie lat 2004-2006, przedstawiam następującą rycinę:

Ryc. 12 Instytucje turystyczne w Norwegii

Źródło: http://www.ssb.no/english/subjects/10/11/streiseby_en/fig-2008-05-14-01-en.gif(18.05.08)

2.8 Targi turystyczne w Norwegii

W dniach 12-15.01.2006 r. w Oslo, odbyła się 19. edycja Norway International Meeting & Travel Fair Reiseliv 2006 targi turystyczne Reiseliv. Impreza ta, to największe i najważniejsze targi turystyczne na rynku norweskim. W tym roku polskie firmy również prezentowały na nich swoją ofertę. Na Reiseliv 2006 na ponad 10 tys. m² swoją ofertą prezentowało ponad 1000 wystawców z 60 krajów. Targi odwiedziło blisko 40.000 zwiedzających - osób związanych z branżą turystyczną - przedstawiciele biur podróży, planistów konferencyjnych, organizatorów imprez turystycznych oraz dziennikarzy branżowych. Polskie firmy na Reiseliv 2006 prezentowały swoją ofertę na Polskim Narodowym Stoisku (przygotowanym przez Polską Organizację Turystyczną) oraz indywidualnie.³

³ http://www.tur-info.pl/p/ak_id,17551,,norway_international_travel_fair_reiseliv_2006,targi_turystyczne.html_meeting,

III Znaczenie rynku turystycznego Norwegii dla Polski

1. Liczba przyjazdów wybranych turystów europejskich z uwzględnieniem Norwegów

Tab. 8 Przyjazdy wybranych zagranicznych turystów w 2005 i 2006 roku oraz zmiany kwartalne w 2006 r.

KRAJ	Przyjazdy (w tys.)		Zmiany w 2006 roku (w %)				
	2005	2006	I Kw.	II Kw.	III Kw.	IV Kw.	Rok
Francja	219,6	229,9	9,9	5,6	-1,3	8,9	4,7
Hiszpania	72,6	88,9	26,9	25,8	11,0	40,1	22,6
W. Brytania	345,1	455,4	44,3	32,0	28,8	27,7	32,0
Norwegia	81,2	101,9	43,4	24,8	17,4	27,3	25,5
Belgia	71,9	91,4	8,5	41,2	10,8	58,0	27,2
Włochy	247,0	276,0	4,1	15,8	3,4	28,5	11,8
Szwecja	213,7	224,0	2,4	14,6	-6,7	14,0	4,8
Finlandia	68,1	76,7	10,4	7,8	11,1	25,9	12,6
Czechy	7855,4	7101,5	-15,2	-8,1	-11,1	-5,7	-9,6
Cypr	2,4	2,1	-20,8	4,3	-1,7	-49,8	-12,0
Portugalia	27,3	36,7	33,7	22,0	9,8	98,1	34,2

Źródło: <http://www.intur.com.pl/przyjazd.htm>(18.05.08)

Jak wynika z powyższej tabeli przyjazdy Norwegów w 2006 roku były wyższe niż w roku 2005. Różnica ta wynosi 20,8 tys. turystów. Również zmiany kwartalne w 2006 r. były dodatnie co sugeruje co raz większe zainteresowanie Polską przez norweskich podróżnych. Zmiany ruchu turystycznego Norwegów do Polski w 2006 roku w porównaniu do 2005 r.

wyniosły 25,5%. Z tabeli wynika również, że inne kraje europejskie interesują się polskim rynkiem turystycznym, praktycznie większość opisanych w tabeli krajów zanotowało wzrost emisji swoich turystów do Polski. Tylko Czescy turyści zmniejszyli ilość swoich podróży do naszego kraju. Spadek ten wyniósł –9,6%

2. Zakwaterowanie Norwegów w Polsce

Tab. 9 Turyści Norwescy korzystający w latach 2000-2006 z obiektów zakwaterowania zbiorowego

ROK	Liczba korzystających w tyś.
2000	40,1
2001	45,6
2002	48,4
2003	60,7
2004	66,8
2005	73,5
2006	85,6

Źródło: http://www.intur.com.pl/bazy/korz_tabl/korz.php?t=94(18.05.08)

Liczba korzystających Norwegów z obiektów masowego zakwaterowania na przełomie lat 2000-2006 systematycznie się powiększa i w chwili obecnej jest już ponad dwukrotnie większa niż na początku obecnej dekady.

IV PODSUMOWANIE

Rynek turystyczny Norwegii to obszar gospodarki, który nie jest w pełni rozwinięty. Ma on jednak szerokie zaplecze infrastruktury turystycznej oraz możliwości rozwojowe. Norwegia to kraj o wspaniałych walorach i atrakcjach naturalnych. Na jego terenie znajduje się wiele wysepek, a także należy wspomnieć o wybrzeżach fiordowych. To wszystko powoduje, że długość linii brzegowej wynosi 25 tys. km. Choć kraj ten zamieszkuje około 4,6 mln. Ludzi to średnio 3 na 4 osoby raz do roku wybierają się w podróż dla celów turystycznych i rekreacyjnych. W tym momencie należy wspomnieć, iż Norwegia to dość bogaty kraj o wysokim dochodzie rocznym na jednego mieszkańca. Ponad 30 000 USD doch./rocznie, ma niewątpliwy wpływ na rynek turystyczny Norwegów.

Opisywany przeze mnie kraj posiada szeroko pojęte życie kulturalne. Na terenie tego państwa w wielkich ośrodkach takich jak Oslo, Trondheim, Stavanger czy Narvik, znajdują się setki galerii, wystaw, muzeów i wernisaży. Organizowane są tam pokazy awangardowych projektantów oraz premiery filmowe nie wspominając o regionalnych świętach czy festiwalach. Kilka atrakcji turystycznych zostało wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Ruch turystyczny do Norwegii z roku na rok się rozwija i notuje systematycznie większą liczbę przyjazdów tak, że w roku 2006 osiągnęła ona liczbę prawie 40 mln. Turyści odwiedzający Norwęgę pochodzą głównie z krajów europejskich, a zwłaszcza z sąsiednich. Notuje się również przyjazdy z USA, a także z Japonii. Jeżeli chodzi o dochody z turystyki to są zdecydowanie mniejsze od turystycznych gigantów w Europie i szacuje się je w 2006 r. na poziomie 3760 tys. USD. Głównym celem przyjazdów do Norwegii jest przyroda oraz naturalne środowisko, a najczęściej odwiedzanym regionem jest Oslo i East-Norway.

Wyjazdy Norwegów w głównej mierze są skierowane do Hiszpanii, a następnie do sąsiedniej Szwecji i Danii. Najczęściej podróżują osoby w wieku 25-64 lat z przewagą kobiet. Podróże te najchętniej odbywane są w sezonie letnim czyli w czerwcu, lipcu oraz sierpniu. Najczęstszą formą zakwaterowania podróżujących Norwegów są hotele, a następnie campingi. Liczby instytucji organizujących ruch turystyczny w Norwegii systematycznie rośnie, a liczba zatrudnionych pozostaje prawie na stałym poziomie.

Liczba przyjazdów Norwegów do Polski również systematycznie wzrasta i w 2006 roku przekroczyła 1000 tys. Co za tym idzie, liczba wykorzystywanych miejsc noclegowych przez Norwegów w Polsce również systematycznie rośnie.

Norwegia to wg mnie przepiękny kraj i pomimo tego, że turystyka tam nie należy do najtańszych to marze o tym, by kiedyś odwiedzić i poczuć piękno północnych krain.

Bibliografia, spis tabel, rycin i fotografii

Bibliografia

1. <http://www.intur.com.pl> (17.05.08)
2. <http://www.norwegofil.pl> (16.05.08)
3. <http://www.ssb.no> (15.05.08)
4. <http://www.wyprawynaryby.pl> (18.05.08)
5. <http://www.pot.gov.pl> (15.05.08)
6. <http://turystyka.gazeta.pl> (11.05.08)
7. <http://www.norwegia.pl> (10.05.08)
8. <http://www.tur-info.pl> (11.05.08)
9. <http://www.zakow.com> (11.05.08)
10. <http://www.tos.astrowww.pl> (11.05.08)
11. <http://www.adamlawnik.pl> (11.05.08)
12. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Grafika:Norway-map.png> (10.05.08)
13. <http://przewodnik.onet.pl> (9.05.08)

Spis tabel

1. Tab. 1. Regiony administracyjne Norwegii, stolice, ludność oraz charakterystyka regionów
2. Tab. 2 Przyjazdy turystów zagranicznych w wybranych krajach Europy (w tys.)
3. Tab.3 Dochody z Turystyki przyjazdowej w wybranych krajach Europy
4. Tab. 4 Główne cele przyjazdów turystów do Norwegii w 2006 roku
5. Tab. 5 Najczęściej odwiedzane rejony Norwegii w 2005 r
6. Tab. 6 Liczba podróży krajowych i zagranicznych (w tys.)
7. Tab. 7 Liczba organizacji turystycznych oraz zatrudnieni ludzie
8. Tab. 8 Przyjazdy wybranych zagranicznych turystów w 2005 i 2006 roku oraz zmiany kwartalne w 2006 r.
9. Tab. 9 Turyści Norwescy korzystający w latach 2000-2006 z obiektów zakwaterowania zbiorowego

Spis rycin

1. Ryc.1 Flaga Norwegii
2. Ryc. 2 Godło Norwegii
3. Ryc. 3 Mapa Norwegii
4. Ryc. 4 Podział Norwegii na regiony administracyjne
5. Ryc. 5 Norweskie narodowe szlaki turystyczne
6. Ryc. 6 Kraje emisji turystów do Norwegii w 2007 roku
7. Ryc. 7 Najczęściej odwiedzane państwa przez Norwegów w 2006 r. (w tys.)
8. Ryc. 8 Charakterystyka wiekowa podróżujących Norwegów w 2006 r.
9. Ryc. 9 Liczba podróżujących Norwegów wg płci
10. Ryc. 10 Najchętniej wybierane miesiące podróży przez Norwegów
11. Ryc. 11 Zakwaterowanie Norwegów
12. Ryc. 12 Instytucje turystyczne w Norwegii

Spis fotografii

1. Fot. 1 Piękno fiordów
2. Fot. 2 Trondheim
3. Fot. 3 Zorza polarna w Norwegii
4. Fot. 4 Zorza na dalekiej północy